

Dolnoporubský

naše obce

Bezplatne distribuovaný štvrťročník o živote v obci Dolná Poruba

Ročník V ■ Číslo 3 ■ Júl 2015 ■ www.dolnaporuba.sk

hlas

Prvé sväté prijímanie v Dolnej Porube

24. 5. 2015 / Foto: Peter Zeliska

Pri kostole rastie nová domnanta. Čo bude jej súčasťou?

» s. 3

Starosta obce hodnotil druhý štvrťrok 2015

» s. 4

NEPREHLIADNITE: fotoreportáž zo súťaže vo varení guláša

» s. 5

Exkluzívne spomienky poľského historika na obec z roku 1875

» s. 7

HLAS SA PÝTA ZA VÁS: ROZHOVOR S RIADITEĽOM DIVADLA JÁNA PALÁRIKA V TRNAVE

Dolnoporubský hlas pre svojich čitateľov spovedal už takmer dve desiatky osobností. Po verejne činných funkcionároch, pedagógoch či športovcoch nastal čas zaloviť aj v umeleckých vodách. Len jeden tunajší rodák sa totiž presadil na doskách, ktoré znamenajú svet – EMIL NEDIELKA.

■ Dva najvýznamnejšie medzníky vašej životnej i profesijnej dráhy sú zakončené číslovkami 4 a 7. V roku 1947 ste sa narodili a s letopočtom 1974 súvisí váš príchod do trnavského divadla. Vnímate to ako náhodu či osud?

Neviem povedať, či je to jedno alebo druhé. Numerológiou som sa nikdy nezapodieval. Verím ale, že každý človek má niekde napísanú svoju knihu osudu, ktorá má začiatok i koniec.

■ Nedielkovi patria k tradičným dolnoporubským rodom. Môžete

čitateľom priblížiť svoj rodokmeň, resp. odkiaľ pochádzate?

Decko i babka z matkovej i otcovej strany sa narodili a celý život prežili v okolí dnešnej pekárne. Moji rodičia si doslova hľadali do okien. Sme teda rodina z „centra“ a ja som veľmi rád, že sa postupne kultivuje toto centrum a zmizli už skoro všetky staré rozpadávajúce sa domy a prekryla sa časť potoka pred kultúrnym domom, kde občas končili polnočné bitky pri tanečných zábavách. My sme sa na tento program mohli dívať priamo z okna nášho domu, ktorý otec postavil hneď veľa kostola po skončení druhej svetovej vojny.

■ Ako si spomínate na Dolnú Porubu z čias vášho detstva?

Ľudia vstávali ráno pred štvrtou, autobusy ich odvážali do práce v Dubnici alebo Trenčíne. V zime odišli za tmy a skoro za tmy sa i vracali. V lete to bolo iné. Po príchode domov ich obvykle čakali práce na poliach. Na oddych nebol čas pomyslieť. Pracovný týždeň bol vtedy ešte šesťdňový, do roboty sa chodilo i v sobotu a pokiaľ ste v nedeľu chceli ísť do kostola, čakala vás túra do Omšenia alebo cez kopce do Hornej Poruby. Ako deti sme sa venovali rôznym hrám – napríklad na vojakov, ale hlavne futbalu a hokeju.

POKRAČOVANIE NA S. 2

VECI VEREJNÉ

ZÁPISNICA ZO ZASADNUTIA OBCENÉHO ZASTUPITEĽSTVA Z 16. 6. 2015 (VÝŇATOK)

Kontrola plnenia uznesení

• **Uznesenie č. 26/11** – Obecné zastupiteľstvo (OZ) poverilo starostu obce spracovávať projekty v rámci čerpania zdrojov zo štátnych dotácií – uznesenie trvá. Pri tomto bode informoval starosta obce poslancov o podaných 3 projektoch, ktoré sú v štádiu kontroly na PPA a opäť sa ide podávať projekt z Environmentálneho fondu na Zateplenie školy a telocvične v Dolnej Porube.

• **Uznesenie č. 21/2015** – OZ uložilo stavebnej komisii, aby na základe žiadosti Moniky Tašárovej, bytom Dolná Poruba č. 354 o kúpu pozemku číslo parcely C 908/4, vykonala obhliadku pozemku na cintoríne na tvare miesta a preskúmala dôvod kúpi pozemku. Predseda stavebnej komisie Ing. Gago Pavol k uzneseniu predniesol správu, na základe ktorej OZ prijatím uznesenia neodsúhlasilo predaj uvedeného pozemku.

Zmeny rozpočtu v kompetencii starostu obce

OZ Dolná Poruba v zmysle § 14 ods. 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov jednomyselne schvaľuje starostovi obce vykonávať zmeny rozpočtu rozpočtovými opatreniami v rámci schváleného rozpočtu do výšky 1000,- Eur v priebehu rozpočtového roku.

Predloženie žiadosti o NFP

OZ prerokovalo a jednomyselne schvaľuje:

a) predloženie žiadosti o NFP v rámci OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast na realizáciu

projektov v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o NFP Kód výzvy KaHR-22VS-1501,

b) zabezpečenie realizácie projektov v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci,

c) zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaných projektov vo výške rozdielu celkových výdavkov projektu a poskytnutého NFP v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci.

Starosta obce predložil poslancom OZ žiadosti:

• Žiadosť riaditeľky Súkromnej základnej umeleckej školy v Omšeni p. Eleny Buranovej o bezplatný prenájom sály kultúrneho domu v obci za účelom konania záverečného koncertu žiakov SZUŠ. Žiadosť OZ jednomyselne schválilo.

• Žiadosť p. Rábekovej Anny o predĺženie nájomnej zmluvy na obecnej bytovke. Poslanci OZ žiadosť jednomyselne schválili a súhlasili zmluvu predĺžiť o 1 rok.

• Žiadosť ZŠ s MŠ v Dolnej Porube o poskytnutie finančného príspevku pri príležitosti Medzinárodného dňa detí vo výške 1,- Eur na žiaka materskej a základnej školy. OZ jednomyselne schválilo príspevok vo výške 85,- Eur.

• Žiadosť Materskej školy o finančný príspevok na zakúpenie 6 ks detských postieľok v hodnote 340,55 Eur, ktorú OZ jednomyselne schválilo.

• Žiadosť o poskytnutie finančnej dotácie z rozpočtu obce Dolná Poruba pre Združenie sluchovo postihnutých Mikroregiónu Teplička. Poslanci OZ jednomyselne schválili poskytnúť

finančnú dotáciu vo výške 150 Eur.

• Žiadosť Karola Parízka, bytom Dolná Poruba, o pridelenie nájomného sociálneho bytu. Vzhľadom k tomu, že obec momentálne nedisponuje žiadnym voľným bytom, žiadosti nie je možné vyhovieť a naďalej ju bude evidovať.

• Poslanec Ing. Pavol Gago predniesol na návrh Rady školy požiadavku ohľadne využívania verejného detského ihriska. OZ odporučilo riaditeľke školy vypracovať a umiestniť na viditeľnom mieste vyhradený čas pre verejnosť a deti s tým, že detské ihrisko sa bude využívať pod dozorom staršej osoby, prípadne je potrebné určiť vekovú hranicu. Zároveň sa OZ zaoberalo v súvislosti s touto žiadosťou nedostatočnou úpravou a údržbou areálu materskej školy.

Informácie starostu obce:

• o nutnej oprave basketbalových panelov v telocvični,

• o vykonaných prácach v školskom areáli - úprave okolia vykášaním trávy a čistením,

• o začatých rekonštrukčných prácach na pälenci (výmena trubiek, ventilov, budovanie chladiaceho systému),

• o vybudovaných protipovodňových opatreniach – priepuste na potoku v hornej časti obce smer Háj – nad vodnou nádržou,

• o približnom termíne osláv 660. výročia 1. písomnej zmienky obce Dolná Poruba, t.j. prelom septembra a októbra. **ZUZANA VÁNIOVÁ**

Dokončenie rozhovoru s riaditeľom trnavského divadla EMILOM NEDILOM

■ **V podhorskej dedine tvrdá robota vždy prirodzene prevládala nad umením. Vo vašom prípade však tento rámec akosi nefungoval...**

Obyvatelia žili z vlastnej driny. Sústružník, frézar, zámočník, či nástrojár boli remeslá poplatné profesiám a pracovným miestam, ktoré ponúkali najmä závody v Dubnici. Z poľnohospodárstva sa tiež nedalo vyžiť a preto kombinácia týchto možností prinášala obyvateľom našej obce nielen obživu, ale aj nekonečnú drinu. To som si uvedomil najmä na strednej škole. Zatiaľ, čo moji spolužiaci po vyučovaní chodili napríklad tancovať do folklórneho súboru Trenčan alebo sa venovali športovaniu, mňa po príchode domov čakala práca na poli alebo starostlivosť o náš statok.

■ **Netajíte, že lásku k divadlu vo vás vypestovali učiteľky na základnej škole. Ako dobrého žiaka vás vraj obsadzovali do každého programu či rozprávky, ktorú pripravovali. Bola to láska na prvý pohľad?**

Áno. V časoch môjho detstva sa raz do týždňa v kultúrnom dome premietal film a raz do roka sa organizoval zájazd na folklórny festival do Strážnice. Tí starší chodili ešte na púť do Friewaldu, dnešnej Rajeckej Lesnej. Za socializmu však bolo veľa rôznych výročí, takmer každý mesiac. Program obvykle pripravila škola a rodičia boli zvedaví na svoje ratolesti, preto sa kultúrny dom vždy zaplnil. Ja som účinkoval skoro v každom. Keď k tomu pripočítam rôzne súťaže v prednese poézie i prózy v slovenskom i ruskom jazyku i to, že pani učiteľke Holej som občas pomohol pri práci v obecnej knižnici, tak sa i zásluhou pedagógov na základnej škole postupne vo mne vyvinul vrúcny vzťah k literatúre a divadlu.

■ **Po absolvovaní Strednej všeobecnovzdelávacej školy v Trenčíne ste si podali prihlášku na Vysokú školu múzických umení (VŠMU) do Bratislavy. Ide o ojedinelý prípad z Dolnej Poruby. Ako na toto rozhodnutie reagovali rodičia, hoci na VŠMU vás napokon neprijali?**

Moje rozhodnutie ísť študovať na VŠMU rodičia prijali s pokojom. Boli na to pripravení. Ich najväčším sklamaním bolo, že som po základnej škole nechcel ani počuť o strojárskych priemyslovke v Dubnici. Dubnica ma však neminula. Keď ma neprijali na VŠMU, nastúpil som do práce najprv v SMZ

a potom v Adamovských strojárňach. Jedno horšie ako druhé. Vyskúšal som si zariobiť na živobytie stereotypnou prácou na stroji či výrobnom páse a utvrdil v rozhodnutí, že sa sem po vojenskej službe nevrátim.

■ **Na kultúru ste nezanevrelí. Po vojenskej službe v tom čase ako jediného zo Slovenska prijali na Divadelnú fakultu Akadémie múzických umení v Prahe, odbor Organizácia a riadenie divadiel a kultúrnych zariadení. Čo vám dalo štúdium tohto smeru okrem zadosťučinenia?**

Hneď na začiatku nám vedúci pedagóg nášho odboru Lubomír Poživil, riaditeľ Mestských divadiel pražských, objasnil, že škola nám umožní predovšetkým vzdelávať sa. Povedal, že ak niekto očakáva, že ho na DAMU naučia hrať, režírovať alebo riadiť divadlo, je na omyle. Všetko záležalo na nás, čo do seba nasajeme a ako to potom v praxi uplatníme.

■ **V roku 1974 ste nastúpili do novozaloženého Divadla pre deti a mládež v Trnave na miesto vedúceho umelecko-technickej prevádzky. Od roku 1996 máte okrem technického zázemia na starosti riadenie celého Divadla Jána Palárika. Ešte stále si žijete detský sen?**

Ešte stále. Divadlo ma fascinovalo a získalo si ma ešte ako školopovinné dieťa a aj teraz sa niekedy pristihnem, že mám rovnaké pocity. Že sa teším na novú sezónu, novú premiéru či na predstavenie, ktoré som ešte nevidel i keď cítim, že vzhľadom na svoj vek sa už pomaly budem musieť rozlúčiť. Ďakujem Bohu, že mi doprial vykonávať povolanie, ktoré bolo pre mňa i koničkom. Nie som sám. Veľa kolegov v našom trnavskom divadle i iných slovenských celý život strávili v službách Tália. Táto práca si vyžaduje veľa sebazapierania, odriekania i disciplíny. Je to práca predovšetkým kolektívna a osobné zlyhania veľakrát uškodia všetkým.

■ **Vraciate sa do rodnej obce?**

Do Dolnej Poruby sa vraciam rád, i keď nie toľko, ako by bolo potrebné a ako by som chcel. Nemám však na výber, pokiaľ ešte pracujem. Divadelná sezóna trvá podobne ako školský rok od septembra do konca júna a keď sa rozbehne, len málokedy je čas sa uvoľniť. Divadlo hrá veľa predstavení, iba u nás je to skoro 250 ročne. **PETER MARTINÁK, Foto: djp.sk**

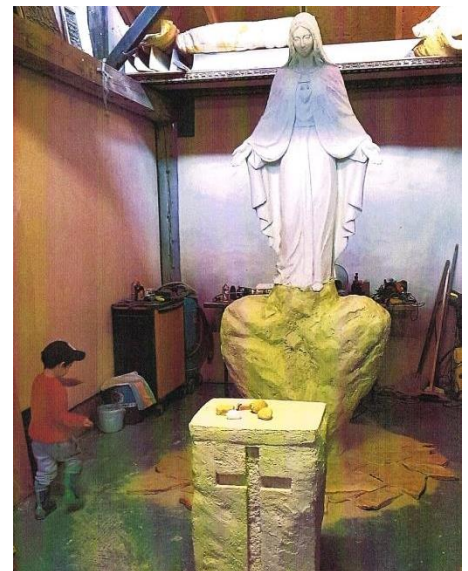
AKTUÁLNA TÉMA

Okolie kostola sv. Martina dostáva nový rozmer

Od mája vládne v okolí kostola stavebný ruch. Na pôvodne zatravnenom priestranstve popri ceste na cintorín rastie nová dominanta centrálnej časti obce. Výsledkom rozsiahlych umelecko-rekonštrukčných prác bude socha Panny Márie obkolesená lavičkami a dlažbou pripomínajúcou živý ruženec. „V tomto priestore mi stále čosi chýbalo. Keďže v obci je silná Mariánska úcta, dávnejšie sme sa zaoberali myšlienkou urobiť tam Božské srdce alebo nejakú Lurdskú jaskynku, ako majú napríklad v Trenčianskej Teplej,“ načrtol miestny farár Miroslav Lysičan. Ako dodal, výstavbou sochy Panny Márie inšpirovali dolnoporubských farníkov opakované návštevy pútnického mestečka Medžugorie. Dominantným prvkom vynoveného exteriéru kostola bude socha Panny Márie v životnej veľkosti, vyobrazená ako matka, ktorá k sebe pozýva svoje deti. Celá kompozícia areálu

vychádza z motívu srdca. Počnúc podstavcom v podobe kamenného trojvršia symbolizujúceho Slovensko a končiac príhľadou dlažbou zo štiepaného kameňa. Podľa duchovného otca farnosti budú po okraji umiestnené väčšie a menšie kamenné platne, stáby zrnka ruženca. Keď sa na ne veriaci postavia, môžu sa modliť „živý“ ruženec. Lavičky poslúžia počas vonkajších bohoslužieb alebo vo voľnom čase v rámci modlitby. Socha je vytesaná z bieleho mramoru a bude osvetlená. Autorom diela je Peter Mészároš zo Slovenského Grobu. Jeho portfólio dotvárajú viaceré významné pamätníky roztrúsené po celom Slovensku. Ako potvrdil farár Lysičan, architekt vytvoril sochu Panny Márie Matky špeciálne pre Dolnú Porubu. „Pri výbere bolo dôležité, aby išlo o človeka so skúsenosťami so sakrálnymi vecami. Pán Mészároš sa dokonca sám na sklonku zimy vybral do Medžu-

goria, aby tam svoj zámer precítil,“ doplnil. Socha by mala byť hotová do 15. augusta 2015, v súčasnosti sa nachádza v umelcovom ateliéri. Na podstavec v tvare trojvršia bude osadená žeriavom. V jej okolí zostane chodníček s kvetinovým záhonom aj rampou pre vozíčkarov. Bočné oblúky dotvoria palisády. Podľa Miroslava Lysičana by mal byť areál zrekonštruovaný do jesenných osláv 660. výročia prvej písomnej zmienky o obci Dolná Poruba. Posvätený by však mohol byť skôr – v prvej polovici septembra. Projekt je financovaný z darov veriacich.

Text a foto (1): PETER MARTINÁK
Vizualizácia: Peter Mészároš

Mojimi očami

Od začiatku roka dochádza v našom mikroregióne Teplička k organizačným zmenám. V novom programovom období na roky 2014-2020 boli dané nové kritériá, ktoré podmienili uskutočniť zásadné zmeny aj v štruktúre občianskeho združenia **Miestnej akčnej skupiny (MAS) Teplička**. Podmienkou ďalšieho fungovania MAS bolo rozšírenie územia a počtu členov z verejnej a tiež súkromnej oblasti. Splnením týchto kritérií sa MAS rozšírila na 18 obcí a niekoľko súkromných subjektov. Tu by som chcel upriamiť pozornosť právnických a tiež fyzických subjektov (živnostníkov) na možnosť zapojiť sa do procesu možnosti čerpania dotácie z eurofondov: Podmienky možno nájsť na webe www.mas.teplicka.sk. Nedávno navštívili našu obec **starostovia zo stredného Slovenska** (na fotografii), zakladajúci občianske združenie **MAS Terchovská dolina**. Cieľom ich návštevy bolo získať skúsenosti s čerpaním eurofondov. V rámci diskusie sme sa dozvedeli, že patríme medzi obce, ktoré sa radia na popredné miesto v čerpaní eurofondov v prepočte na obyvateľa. V súčasnej dobe Obec Dolná Poruba začala spracovávať projekty mimo MAS, z „**Programu rozvoja vidieka**“. Uchádzame sa o dotácie na

rekonštrukciu miestnych komunikácií a vybudovania odtokových žlabov, revitalizáciu domu smútku a jeho okolia, výmenu verejného osvetlenia, úpravu a tvorbu verejného priestranstva v centrálnej časti obce. Sú to ambiciózne ciele, ale sme optimisti a veríme, že naše úsilie bude korunované úspechom.

Súčasne s týmito projektmi pracujeme na **monografii obce**, na ktorú sme získali dotáciu z Ministerstva kultúry SR vo výške 3000 EUR. Od termínu jej spracovania sa bude odvíjať i termín osláv **660. výročia prvej písomnej zmienky o obci Dolná Poruba**, o ktorých Vás budeme včas informovať.

Podarilo sa nám vybudovať **vodný priepust** v hornej časti obce smerom na Háj, kde sa cesta stávala už ťažko prechodná. Tieto práce sme uskutočnili vlastnými silami a prostriedkami. Tiež sme vyčistili od nánosov **odtokový kanál** oproti pánovi Ďuračkovi. Medzi tradičné práce patrí vykášanie športového areálu, koryta potoka Teplička, školského areálu, cintorína a pod. Ak nám to počasie umožní, máme v pláne opraviť a ošetriť zábradlie popri potoku. Nastáva čas dovolení, prázdnin, mnohí vycestujete do zahraničia za oddychom a načerpaním novej energie. Prajem vám bezproblémovú dovolenku, pokojný oddych a šťastný návrat domov! V neposlednom rade blahoželám našim novým rodičom a mladomanželom!

Dovoľte mi pridať aj komentár k susedským vzťahom, spoločenskému fenoménu, ktorý sa nevyhýba ani nám.

Každý vlastník má právo podľa občianskeho

zákonníka predmet svojho vlastníctva držať, užívať, používať jeho plochy, úžitky a nakladať s ním. Výkon vlastníckeho práva však nesmie prekročiť zákonom stanovené medze. Medzi vlastníckymi má byť vyvážený vzťah – určitá miera vzájomnej tolerancie. Tolerancia však nesmie byť zneužívaná v prospech jednej strany na úkor druhého, resp. susedov.

V danom prípade ide o vzťah súkromnoprávného charakteru a teda obidve strany majú v tomto vzťahu rovnaké postavenie a musia sa riadiť istými zásadami, ktoré majú interpelačnú funkciu a v istých situáciách vyplňajú medzeru v zákone.

Uplatňovanie a posudzovanie susedských vzťahov je potrebné si vždy vykladať v súlade so zásadami „etiky“ (dobrých mravov), aby rozpor s dobrými mravmi bol dostatočne výkonný, spoločenský, jasný a zrozumiteľný a aby sa v úvahách zachovala aj určitá miera tolerancie a rezervovanosti.

Susedské vzťahy sú vždy vzájomné. K obťažovaniu alebo obmedzovaniu výkonov práv druhého môže dochádzať vzájomne. Často sa stáva, že obmedzovaný vlastník má určitú spoluvinu na konaní druhého, čo môže viesť do otvoreného konfliktu, kedy si robia naschvál.

Práva sa vzťahujú na nehnuteľné i hnutelné veci. Pritom je potrebné rešpektovať určitú mieru tolerancie prostredia, v ktorom ku konfliktu dochádza. Iná miera tolerancie je pri chove domácich a úžitkových zvierat v dedinskom prostredí a iná je v mestských podmienkach.

Dôvodom vážnych susedských vzťahov môže byť obťažovanie hlukom. V týchto prípadoch je potrebné brať do úvahy, či ide o rušenie jednorazové, či opakované úmyselné. Pre posúdenie miery obťažovania je potrebné zistiť hladinu intenzity hluku, na základe ktorého možno určiť do akej miery je hladina hluku prípustná. Obdobné obťažovanie môže vzniknúť pri prieniku dažďovej vody na cudzí pozemok, obťažovanie zápachom nevhodne umiestneného septika, suchého WC, skládky odpadov a iné nevhodné využívanie pozemku. (Zdroj: Bičovský J.: Občiansky zákonník)

MIROSLAV KOPČAN (starosta obce)

Foto: Peter Zeliska, archív OčÚ

MAS Teplička sa mení na MAS Strážovské vrchy

V marci 2015 sa uskutočnilo v priestoroch hotela Slovakia v Trenčianskych Tepliciach valné zhromaždenie Miestnej akčnej skupiny (MAS) mikroregiónu Teplička, na ktorom sa prejednávalo jej rozšírenie. Medzi základné kritériá patrí minimálny počet obcí stanovený na 7, minimálny počet obyvateľov 10 000, maximálna hustota 150 obyvateľov/km², pričom členské obce musia byť katastrálne prepojené. MAS Teplička nespĺňa kritérium o počte obcí a hustota obyvateľstva kolíše na max. povolenej hranici. Hrozilo, že MAS sa nebude môcť uchádzať opätovne o získanie štatútu MAS, s čím je spojený aj prísun finančných prostriedkov do regiónu. Jediným možným riešením bolo zabezpečiť rozšírenie MAS. Ako najprirodzenejšie riešenie vyplynulo spojenie už existujúcich mikroregiónov Teplička, Podhorie a Uhrovská dolina tak, aby nové zoskupenie spĺňalo všetky potrebné kritériá. Vzhľadom na rozšírenie bol prijatý aj nový názov – MAS Strážovské Vrchy, ktorý sa bude uvádzať aj s podtitulom „mikroregiónu Teplička, Podhorie a Uhrovská dolina.“

Členovia MAS Strážovské vrchy:

MIKROREGIÓN TEPLIČKA: Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice, Omšenie, Dolná Poruba

MIKROREGIÓN PODHORIE: Krásna Ves, Čierna Lehota, Šípkov, Slatina nad Bebravou, Slatinka nad Bebravou, Timoradza, Trebichava

MIKROREGIÓN UHROVSKÁ DOLINA: Uhrovec, Žitná-Radiša, Uhrovské Podhradie, Kšinná, Horné Naštice, Miezgovce, Omastiná

PETER TVRDOŇ, Zdroj: www.masteplicka.webnode.sk

KULTÚRNY ŽIVOT

ŠTATISTIKOU I OBRAZOM: V. ročník súťaže vo varení guláša

Dátum: 27. 6. 2015. Miesto: areál TJ Slovan. Výsledky (12 družstiev):

1. miesto: Miestna organizácia policajtov vo výslužbe Trenčín (Karol Žák, Vojtech Kary, Marián Uhlík)

2. miesto: PLATINUM (Jaroslav Marček, Dušan Benda, Lukáš Kvočka)

3. miesto: BEŽÁK A SPOL. (Milan Bežák st., Ondrej Cmarko, Wieslav Žukovski, Martin Bežák)

Cena útechy: GURMÁNI (Martin Sítar, Jozef Králič, Vladimír Brezovák, Peter Bulík, Terézia Sítarová)

HOSTIA: Milan Berec (starosta obce Trenčianska Teplá, poslanec TSK), **Stipe Bučar** (zástupca primátora chorvátskeho mesta Jastrebarsko)

MEDIÁLNY PARTNER: týždenník Pardon

Foto: Peter Zelíska

HODNOTIACA KOMISIA

Alojz Marček (starosta obce Omšenie), Ivan Hofierka, Branislav Petrovič

HARMÓNIA TELA A DUCHA

Futbal nespí ani cez leto

Futbalové leto je tradične spojené s množstvom exhibičných zápasov. Mužstvo dospelých TJ Slovan, ktoré v uplynulej sezóne obsadilo v 7. lige Sever 3. priečku, strieda na pár týždňov na scéne partia našich „starých pánov“. Vo svojom úvodnom tohtoročnom meraní síl (13. 6.) síce podľahla rovesníkom zo Šaštína-Stráží 2:8, o dva týždne však na domácej pôde úspešne zložila reparát a zdolala tradičného rivala z Valaskej Belej 4:3. **PM**

DOLNOPORUBČANIA
V SVÄTEJ ZEMI

Naša farnosť usporiadala po Veľkej noci púť do Svätej zeme (8. - 16. 4.). Púť je najlepší spôsob ako porozumieť Evanjeliám čítaním úryvkov na svätých miestach, ktoré sú s nimi spojené.

Tešila som sa, že navštívim miesta, kde sa narodil a žil Ježiš Kristus. Po prilete sme všetci informovali rodiny a blízkych o šťastnom lete

a počasí, ktoré tam bolo. Navštívili sme miesta od Zvestovania Márii, narodenie Ježiša až po jeho cestu na Golgotu. Z navštívených miest ma najviac zaujalo AIN KARIM, kde Mária navštívila Alžbetu. Pri rieke Jordán sme si obnovili krstné sľuby za pomoci troch kňazov. Vyšťavená a zadýchaná som zdolala cestu na vrch Tábor, kde sme mali svätú omšu. Na mieste Tabgha sa stretalo sedem prameňov, ktoré sa spolu vlievali do Galilejského mora. Tu Ježiš zázračne rozmnožil chlieb a ryby, aby nakrmil zástupy ľudí, ktorí prichádzali za ním. V Káne si zasa manželia obnovili svoje sľuby. Veľkým zážitkom pre mňa bol svätý ruženec v Nazarete, ktorý sa modlil v piatich rôznych jazykoch. Hoci bolo aj neskoro večer nebola som unavená. Dominus Flevit („Pán zaplakal“) je miesto z ktorého sa Ježiš pozeral na Chrámovú horu a plakal nad Jeruzalemom. Z Getsemanskej záhrady sme do mesta vošli cez bránu sv. Štefana (nazývaná tiež Levia brána). Nečakala som, že krížová cesta viedla cez mesto a rušné uličky, pomedzi obchody až na Golgotu.

O každom jednom mieste by sa dalo veľa

rozprávať. Určite to pre každého jedného z nás bol neopísateľný zážitok. Pevne verím, že sa do Svätej zeme ešte niekedy dostanem. Ak budete mať šancu tam ísť, určite neváhajte!

LÍVIA SUCHÁ, Foto: archív LS

Vrabce sú vtákom roka 2015

Každý rok ornitológovia vyhlasujú kampaň Vták roka. V tomto roku Slovenská ornitologická spoločnosť / BirdLife Slovensko vyhlásila za vtáka roka vrabca domového a vrabca poľného.

Cieľ kampane nie je náhodný, ide o úbytok vrabcov na Slovensku ako aj na dedinách. Na ich neustály pohyb a poskakovanie je milý pohľad. Vrabce v minulosti patrili k najpočetnejšiemu vtáčiemu druhu u nás v dedine. Dnes je to naopak, sú ohrozené a dostali sa tak na listinu ohrozených vtáčích druhov. Oba druhy patria k spoločenským vtákom. Vyhľadávajú potravu a vodu spoločne, hniezdia v dutinách stromov, kríkov a žijú v blízkosti človeka.

Hlavným dôvodom úbytku vrabcov na dedinách je nedostatok potravy kvôli postupnému zániku chovu sliepok, husí, kačíc a dobytky. Na dvoroch nachádzali kuchynský odpad, zvyšky potravín, seno a hlavne obilie. Ako môžeme pomôcť vrabcom na ich záchranu? Zbytočne ich neplašit, neničiť im hniezda v kríkoch a pod strechami rodinných domov, zhotoviť vtáčiu búdku alebo prikrmovať v zimnom období.

Všimajte si okolie, pomôžte vrabcom a nezabúdajte, že si zaslúžia ochranu a hlavne pomoc a pozornosť pre ich úbytok. Úbytok citlivo vnímajú najmä odborníci, ale aj naši starší obyvatelia, ktorí si pamätajú z minulosti na početné a hlučné krdle vrabcov v obci.

PETER TVRDOŇ, Foto: Wikipedia

ŠKOLA NIELEN O ŠKOLE

HURÁ, UŽ SÚ PRÁZDNINY!

Áno, už sú tu. Desať mesiacov si žiaci plnili svoje školské povinnosti a ich snaha je odzrkadlená v koncoročných výsledkoch. Prvý rok a hádam aj ten najťažší rok v škole je i za prvákmi. Naučili sa naozaj veľa. Desať mesiacov snaženia majú za sebou i ostatné ročníky, každý zo žiakov vie ohodnotiť svoje dosiahnuté výsledky, v čom treba na budúci rok zvýšiť úsilie alebo udržať si už dosiahnutú úroveň.

V posledných mesiacoch školského roka sa v našej škole i škôlke uskutočnili zaujímavé akcie. Divadelné predstavenie *V komore je myš*, koncert našich žiakov navštevujúcich SZUŠ v škole a MŠ, Noc v škôlke a škole, fyzikálne aktivity žiakov 8. ročníka pre spolužiakov, exkurzie a výlety do elektrárne Piešťany s prírodovedným workshopom, do výrobného závodu Coca-Cola v Lúke nad Váhom. Žiaci prvého stupňa spoznávali krásy miestneho regiónu Trenčianskych Teplic s Trenčínom a naši deviataci sa vydali až do Bratislavy na prehliadku filmových ateliérov televízneho seriálu *Búrlivé víno*, škôlkari zažili akčnú Tarzániu. Spoločne žiaci a deti ZŠ s MŠ pripravili tradičný program ku Dňu matiek, kde urobili svojim tancom, piesňami, divad-

lom i hrou na hudobné nástroje veľkú radosť nielen maminkám, ale všetkým zúčastneným divákovi.

Budúci školský rok so sebou prinesie niekoľko zmien vo vzdelávaní. Materská škola je zapojená do pilotnej fázy zavedenia Inovovaného štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie v materských školách do praxe materských škôl a zmeny nastanú i v obidvoch stupňoch nižšieho stredného vzdelávania na ZŠ, kde sa podľa Inovovaného štátneho vzdelávacieho programu začnú od septembra 2015 vzdelávať žiaci 1. a 5. ročníka. Po teraz prebiehajúcom projekte Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť Digiškola, kde gestori za ZŠ s MŠ dokončujú poslednú fázu – uskutočnenie projektov – sa základná škola zapojila do národného projektu *Nové trendy vzdelávania pedagógov an-*

glického jazyka na ZŠ. Škola už má z tohto projektu k dispozícii digitálny vzdelávací obsah učiva s pracovnými zošitmi pre žiakov I. i II. stupňa ZŠ, uplatniteľným v práci s interaktívnymi tabulami. Prostredníctvom kontinuálneho vzdelávania sa pedagógovia zapojili do vzdelávania s názvom *Aktivizujúce metódy vo vyučovaní*, ktoré organizuje MPC Bratislava v Trenčíne. AJ z tohto vzdelávania bude mať škola k dispozícii edukačné elektronické materiály pre MŠ, ZŠ i ŠKD.

Deviatakom sa začiatkom prázdnin ukončilo štúdium základnej školy. Opúšťajú lavice našej školy, každý z nich ide svojou cestou. Čaká ich štúdium na iných školách a príprava na zamestnanie. Lúčime sa s nimi a v mene všetkých vašich učiteľov vám prajem veľa šťastia!

Záverom mi dovoľte úprimne poďakovať všetkým pedagogickým i nepedagogickým zamestnancom ZŠ s MŠ za odvedenú prácu, za aktivity, odhodlanie a energiu, s ktorou to najlepšie odovzdávali našim deťom a žiakom. Poďakovanie patrí i Obecnému úradu v Dolnej Porube, všetkým sponzorom, priateľom školy a rodičom za ich podporu, dôveru a pomoc.

**PAVLÍNA VAKOŠOVÁ (riaditeľka ZŠ s MŠ),
Foto: Deň matiek (Zdroj:web ZŠ s MŠ)**

Chýrny Poliak v Porubke

V roku 1875 podnikol poľský spisovateľ, novinár, historik a politik AGATON GIŁŁER (1831-1887) cestu na Slovensko. Na Považí sa zastavil v kúpeľoch Trenčianske Teplice a jeho ďalšia púť viedla do Omšenia. Dojmy z dediny vyjadril v publikácii *Z cesty po slovenskom kraji (Z podrózy po kraju słowackim)*, vydané r. 1876 v Lvove. Avšak návštevník bol zvedavý aj na susednú obec – Porubku. Ako sám uvádza, neodradila ho ani neschodná cesta. Po jej prekonaní mal pred očami hotové krásy prírody.

Hľa, zaujímavé svedectvo: „Tieto skupiny sme nechali v dedine (Mšennej - čiže Omšeni, pozn. MM) a na Ondrišovom voze sme ďalej pokračovali pozdĺž doliny smerom k vrškom potoka, ktorý v tejto doline nedávno narobil veľa škody. V dôsledku niekoľkodňového dažďa sa zdvihla jeho hladina tak, že sa začal vylievať na okolité lúky a polia, strhol so sebou seno, poprevracal zbožie a pozanášal mulinu na záhony so zemiakmi. Tento horský ľud je aj tak chudobný, a teraz má ešte na dôvažok veľké straty a robí si starosti, z čoho bude žiť zvyšok roka. Povodeň úplne zničila aj cestu, ktorá bola zasypaná kamením, aké sem priniesla voda. Keď sme prechádzali po týchto ruinách, veľmi nás na voze natriasalo. ... Štedrou odmenou za takéto ťahanie sa na voze nám bol krásny výhľad. Dve vysoké pásma akoby do zelenej obruče zvierali dolinu, na ktorej sa tu i tam pásli stáda dobytku a týčili sa osamelé domčeky. ... V oblúku, ktorý sa opiera o Vápeč a Homôlku, je akoby v horskom venci postavená dedina Porubka nad potokom Teplá [=Teplička], ktorý pramení tu neďaleko. Je to obširna osada, porozhadzovaná neusporiadane na dne doliny. Má malý kostolík bez veže, do ktorého každé dva týždne prichádza farár z Mšennej [= Omšenia], aby tu slúžil pobožnosť. V tejto dedine je aj jedna škola, ale zato niekoľko krčiem, v ktorých sú krčmármi Židia. Tito sa od našich líšia tým, že sa obliekajú po európsky a sú viac čistotní. Krčmár má na goralov pomerne veľký vplyv. On tu je akoby pán. Pálenkou a pôžičkou za úžeru robí od seba závislých a drží v poslušnosti takmer všetkých gazdov. Goralí

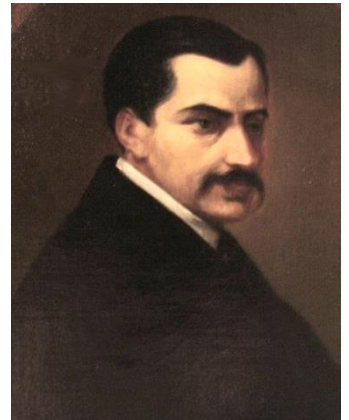
v Porubke pretrvávajú najmä vďaka dobytku. Úroda ovsu, jačmeňa a zemiakov ich totiž často sklame. Ženy a deti zbierajú množstvo jalovcových bobúľ, z ktorých vyrábajú vynikajúcu borovičku, lepšie povedané jalovcovú pálenku. Výrobou tejto pálenky je Porubka známa v celom okolí.

Porubku vlastní grófi, ktorých rezidencia je na zámku v Motešič [= Motešice]. Tento zámok vzdialený dve hodiny cesty z Trenčianskych Teplic sa nachádza

za pásmom vrchu Machnáč, pričom je situovaný v romantickom prostredí v blízkosti riečky Machnačka. Dávni majitelia ho spolu s parkom udržiavali vo vynikajúcom stave, pričom neľutovali peniaze na ozdoby, prepych a poriadok. Avšak od čias, keď veľké vlastníctvo v Maďarsku začalo upadať, páni z Motešiča [= Motešic] zapustili park a ich zámok začal chátrať. Ako mi povedal krčmár v Porubke, dnes v ňom býva „poľský mocipán“, ktorého priezvisko mi jednak nevedel povedať. Neskôr som sa dozvedel, že tým „poľským mocipánom“ je gróf Zamojský, ktorý býva v Maďarsku už veľa rokov. Motešické dobrá a spolu s nimi aj Porubku dostal do vlastníctva od maďarského majiteľa.

V Porubke nie je toho veľa na pozeranie. Kto však navštívi tento horský kútik, nech si dá tú námahu a ide na Homôlku. Z jej štítu sa vám pred zrakom vynorí širý svet pokrytý horami uloženými do malebných reťazí a pásiem. Je to na hranici trenčianskeho a nitrianskeho grófstva. ... Túžba je prejavom života a kto žije, ten má zasa právo na budúcnosť. Toto právo majú aj Slováci, dedičia týchto hôr, ktorí uprostred hmlý a chmúr smutnej prítomnosti túžobne očakávajú na splnenie nádeje, ktorá vyplýva z ich srdca.“

**Z poľského originálu preložila ZUZANA GRABCZAK
Spracoval: MARTIN MALO, Foto: Wikipedia**

Pol'ovnícka spoločnosť Homôlka Dolná Poruba pozýva:

POĽOVNÍCKA ZÁBAVA

22. 8. 2015 • 19.00 h

Kultúrny dom v Dolnej Porube

GULÁŠ • TOMBOLA • ŽIVÁ HUDBA (SKUPINA IMPERIAL)

Vstup voľný!

INZERUJTE V DOLNOPORUBSKOM HLASE!

032/6597257, dolnoporubskyhlas@centrum.sk

LETNÝ VÝVOZ KOMUNÁLNEHO ODPADU '2015

MODRÉ NÁLEPKY: 6. 7., 20. 7., 3. 8., 17. 8., 31. 8., 14. 9., 28. 9., 12. 10., 26. 10. 2015. **Zimný vývoz začne 2. 11. 2015.**

RUŽOVÉ NÁLEPKY: 20. 7., 31. 8., 28. 9., 26. 10. 2015. **Zimný vývoz začne 9. 11. 2015.**

Naše spoločenstvo

V období 28. 3. – 30. 6. 2015

sa medzi nás narodil: **MIŠKO MARTINÁK**,

navždy nás opustili: **ANNA DORIČKOVÁ (rod. Bližňáková), ŠTEFÁNIA LOKAJOVÁ (rod. Kováčiková),**

sa zosobášili: **NATÁLIA JAMRICOVÁ a JOZEF KRAXNER, LUKÁŠ NEDIELKA a JANA GALIOVSKÁ, ANDREJ VÁCLAV a MARIKA DVORSKÁ.**

POČET OBYVATEĽOV: 790 (411 mužov, 379 žien).

OcÚ DP

Bioplyn Vikovič | Omšenie

VODA KÚRENIE PLYN

MONTÁŽ A SERVIS:

- kúrenia a vody,
- solárnych kolektorov,
- kotlov na tuhé palivá.

0905 564 407 ■ 0918 097 565